
Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2018:8y

Musik till kyrkohandbokens texter

Gudstjänstutskottet har begärt ett yttrande över följande förslag till utformning av 18 kap. 6 a §, första stycket kyrkoordningen:

I huvudgudstjänsten får, till de av kyrkohandbokens texter som ej är upphovsrättsskyddade av enskild, användas annan musik än den som ingår i kyrkohandboken.

Kyrkorättsnämnden har tidigare i yttrandet Kn 2018:5y yttrat sig över den motion som behandlas i Gudstjänstutskottets betänkande 2018:1.

Kyrkorättsnämnden menar att det finns flera problem med det förslag till utformning av 18 kap. 6 a § i kyrkoordningen som Gudstjänstutskottet begärt ett yttrande över. Grundläggande är att frågan om upphovsrätt regleras i lag och att frågor om upphovsrätt inte regleras i kyrkoordningen. Oavsett bestämmelser i kyrkoordningen gäller den upphovsrättsliga lagstiftningen.

Om avsikten med den föreslagna bestämmelsen är att skydda upphovsrättsinnehavare konstaterar Kyrkorättsnämnden att regleringen bara till en del skulle ge ett sådant skydd eftersom huvudgudstjänster endast utgör en mindre del av de gudstjänster som firas i Svenska kyrkan.

Ett påtagligt problem vid tillämpning av den föreslagna bestämmelsen är att det enligt vad Kyrkorättsnämnden har erfart inte går att säkert avgöra vilka texter i kyrkohandboken som omfattas av upphovsrätt.

Som förslaget är utformat skulle inte ens en av upphovsmannen själv skriven ny musik till en egen text kunna användas i en huvudgudstjänst. Inte heller skulle ny musik kunna användas i huvudgudstjänsten när upphovsmannen medger det.

Vidare noterar Kyrkorättsnämnden att begreppet enskild snarast är att se som motpol till "det allmänna". Det avser i det sammanhanget inte bara en enskild fysisk person utan även en organisation såsom t.ex. Svenska kyrkan.

Kyrkorättsnämnden ställer sig vidare tveksam till formuleringen upphovsrättskyddade av enskild eftersom upphovsrätten uppstår när verket skapas.

Kyrkorättsnämnden vill här till peka på de synpunkter på uppställningen av ett förslag till ändringar i kyrkoordningen som nämnden framför redan i yttrandet 2018:2y.

I det förslag som Kyrkorättsnämnden fått del av anges som tid för ikraftträdande den 1 januari 2017. Detta torde vara ett rent skrivfel som behöver justeras.

Uppsala den 4 oktober 2018

På Kyrkorättsnämndens vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Gunnar Edqvist, sekreterare

Närvarande: Britas Lennart Eriksson, Stig Eriksson, Mattias Benke, Anna-Lena Järvstrand, Lotta Lind, Mats Törnered och Bengt Kjellgren.

Närvarande vid sammanträdet som sakkunnig var även Fredrik Nilsson Björner, enhetschef vid kyrkokansliets rättsavdelning.